

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ
ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

Факультет №1 (оперативно-тактичний)

**Кафедра №3 (кафедра військово-соціального та психологічного
забезпечення)**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри № 3

д.н.держ.упр. професор

полковник С.В.Белай

8 січня 2020 р.

СИЛАБУС

«Організація психологічних, соціологічних та педагогічних
досліджень»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ доктор філософії (третій)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека
державного кордону»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 251 «Державна безпека»

Розглянуто та ухвалено на
засіданні кафедри № 3
Протокол від 8 січня 2020 р.
№ 10.

Харків 2020

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	Керницький Олександр Михайлович
Наукова ступінь	к.пед.н
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри №3
Місце роботи	НАНГУ
Адреса кафедри	Харків, пл. Захисників України, 2
Контакти	0675740456
E-mail	akernickii@ukr.net
Консультації	
Час	14.30 -16.00
Місце	каф.3, каб.6

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону	Цикл професійної підготовки	
Блоків змістових модулів – 2	Спеціальність: 251 Державна безпека		
Змістових модулів – 6			
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 44		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		1-2	
		Лекції	
	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	22 год.	
		Практичні заняття	
		54 год.	
		Самостійна робота	
		74 год.	
		Вид контролю: залік з оцінкою	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни: феномени, закони та закономірності, механізми організації та проведення психологічних, соціологічних та педагогічних досліджень у військових частинах НГУ.

Міждисциплінарні зв'язки з дисциплінами: «Проблеми МПЗ дій формувань держави».

Мета навчальної дисципліни - вдосконалення знань ад'юнктів щодо основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану, сутності, завдань та особливостей психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень, методики їх організації та проведення у частинах НГУ, сучасних вимог до використання дослідницького інструментарію, забезпечення об'єктивності отримання дослідницької інформації і реалізації професійної етики, морально-етичних аспектів у діяльності дослідника. Формування системного наукового світогляду, умінь проведення психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень, обробки отриманих результатів з використанням методів математичної статистики, їх інтерпретації і презентації й вироблення практичних рекомендацій у інтересах ефективного вирішення завдань морально-психологічного забезпечення дій формувань НГУ. Формування умінь усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності для практики морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності НГУ.

Компетентності, які формує дисципліна: ЗК-3, ЗК-4, ЗК-5, ЗК-7, ПК-2, ПК-3, ПК-5, СК-1, СК-3, СК-5, СК-7.

Знання, вміння, навички, які ад'юнкти отримують в результаті вивчення дисципліни.

Знати:

- основні концепції, теоретичні і практичні проблеми, історію їх розвитку та сучасний стан;
- предмет, сутність, методологічне підґрунтя і специфіку організації та здійснення психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень;
- зміст постановки наукового завдання психологічного, соціологічного та педагогічного досліджень;
- організаційні основи проведення прикладного психологічного, соціологічного і педагогічного дослідження у військовій частині НГУ;
- орієнтовну методику проведення прикладного психологічного, соціологічного і педагогічного дослідження у військовій частині НГУ.

Уміти:

- здійснювати постановку наукового завдання психологічного, соціологічного та педагогічного досліджень;

- розробляти програму та теоретично обґрунтовувати дослідження, здійснювати підбір методів емпіричного дослідження, проводити психодіагностичні процедури, аналізувати та інтерпретувати отримані результати, розробляти практичні рекомендації суб'єктам військово-соціального управління за підсумками проведеного дослідження;

- визначати актуальні наукові проблеми і завдання службово-бойової діяльності Національної гвардії України;

- формулювати та визначати шляхи та способи їх розв'язання, організовувати і проводити науково-дослідну та експериментально-дослідницьку діяльність за обраним напрямом;

- здійснювати усну та письмову презентацію результатів власного наукового дослідження, застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності для практики морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності НГУ;

- аналізувати, оцінювати та порівнювати теорії, концепції та підходи щодо ролі та місця Національної гвардії України у забезпеченні державної безпеки України;

- організовувати та проводити прикладне психологічне, соціологічне і педагогічне дослідження у військовій частині НГУ.

Володіти:

- методикою підготовки і проведення експериментального дослідження, аналізу та інтерпретації його результатів;

- методами первинної та вторинної статистичної обробки результатів психологічного, соціологічного і педагогічного дослідження;

- навичками розроблення засобів збору первинної дослідницької інформації при проведенні психологічного, соціологічного і педагогічного дослідження.

Форма підсумкового контролю: залік з оцінкою.

3. Зміст навчальної дисципліни.

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОНП підготовки офіцерів третього (доктор філософії) рівня в галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» за спеціальністю 251 «Державна безпека» спеціалізації «Службово-бойова діяльність Національної гвардії України» (див. Табл. 1).

Перелік змістових модулів:

Змістовий модуль 1.1: Зміст та характеристика методологічного підґрунтя психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень.

Змістовий модуль 1.2: Організаційні та методичні основи проведення психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень у частинах Національної гвардії України.

Змістовий модуль 2.1: Психодіагностика у наукових дослідженнях з морально-психологічного забезпечення.

Змістовий модуль 2.2: Психологічні дослідження та їх використання у практиці морально-психологічного забезпечення.

Змістовий модуль 2.3: Особливості організації та проведення соціологічних досліджень у практиці морально-психологічного забезпечення.

Змістовий модуль 2.4: Педагогічні дослідження та їх використання у практиці морально-психологічного забезпечення.

Основними видами навчальних занять з даної дисципліни є лекції, семінарські і практичні заняття, консультації.

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни.

Орієнт овна дата	Назви змістових модулів, занять та навчальних питань	Кількість годин						Завдання для самостій ної роботи (розділ 8)	
		денна форма							
		усь ого	у тому числі						
			л	п	л а б	інд	с.р		
	1	2	3	4	5	6	7		
	Блок змістових модулів 1: Методологічне підгрунтя психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень.								
	Змістовий модуль 1: Зміст та характеристика методологічного підгрунтя психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень								
Вересень	Заняття 1. Методологічні основи наукового дослідження. 1. Характеристика і типологія наукових досліджень. 2. Поняття «методологія наукового дослідження» та «методологічні основи наукових досліджень». 3. Наукова проблема, мета, наукове завдання, об’єкт, предмет, гіпотеза, наукова	2	2					[1, с.6-21]	

	новизна та практична значимість дослідження.							
	Самостійне опрацювання: Обґрунтування актуальності дослідження	1					1	
Вересень	Заняття 2. Характеристика та типологія методів наукового дослідження. 1. Поняття «метод наукового дослідження» та типологія методів наукового дослідження . 2. Диференціація понять «методологія», «метод», та «методика». 3. Класифікація та характеристика методів наукових досліджень з морально-психологічного забезпечення.	2	2					[1, с.22-25]
	Самостійне опрацювання: Обґрунтованість і вірогідність результатів наукових досліджень.	1					1	
Вересень	Заняття 3. Характеристика методологічного підґрунтя психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень. 1. Зміст методологічного підґрунтя психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень. 2. Основні методологічні підходи у психологічних, соціологічних і педагогічних дослідженнях.	2	2					[1, с.25-28]
	Самостійне опрацювання: Забезпечення достовірності та об'єктивності результатів наукових досліджень.	1					1	
Жовтень	Заняття 4. Постановка завдання наукового дослідження з морально-психологічного забезпечення. 1. Встановлення наукової проблеми та актуальності теми дослідження. 2. Визначення об'єкта, предмета, мети, наукового завдання та гіпотези дослідження.	4		4				[2, с.2-10]

Жовтень	<p>Заняття 1. Організація наукових досліджень.</p> <p>1. Сутність понять «організація наукових досліджень» та «організаційні основи проведення наукових досліджень».</p> <p>2. Види і форми наукової та науково-технічної діяльності у Національній гвардії України.</p> <p>3. Реалізація наукових результатів дослідження.</p>	2	2					[2, с.16-18]
	Самостійне опрацювання: Особливості виконання науково-дослідних робіт у НГУ.	1					1	
Жовтень	<p>Заняття 2. Організаційні основи проведення психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень.</p> <p>1. Загальна характеристика організаційних основ проведення психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень.</p> <p>2. Алгоритм проведення психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень у частині НГУ.</p>	2		2				[2, с.20-24]
	Самостійне опрацювання:	1					1	
	Взаємодія з науковими організаціями при проведенні прикладних досліджень.							
Листопад	<p>Заняття 3. Організація прикладного наукового дослідження у військовій частині НГУ.</p> <p>1. Обґрунтування необхідності проведення дослідження та розроблення алгоритму його здійснення.</p> <p>2. Взаємодія з посадовими особами частини при проведенні прикладного наукового дослідження.</p> <p>3. Всебічне забезпечення проведення наукового дослідження у військовій частині НГУ.</p> <p>4. Впровадження отриманих результатів дослідження у практику морально-</p>	4		4				[2, с.24-26]

	психологічного забезпечення.							
	Самостійне опрацювання: Інформаційне забезпечення проведення прикладного наукового дослідження.	1					1	
Листопад	Заняття 4. Методичні основи проведення наукових досліджень у частинах Національної гвардії України. 1. Поняття «методика» та «методичні основи» проведення наукових досліджень. 2. Диференціація понять «методика», «алгоритм» та «технологія» наукового дослідження. 3. Орієнтовна методика проведення наукового дослідження за тематикою морально-психологічного забезпечення. 4. Способи презентації результатів психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень та методичні вимоги щодо їх використання.	2	2					[2, с.26-32]
	Самостійне опрацювання: Технології наукового пошуку.	1					1	
Листопад	Заняття 5. Методика підготовки і проведення експериментального дослідження, аналізу та інтерпретації його результатів. 1. Підготовка та проведення експериментального дослідження. 2. Аналіз, інтерпретація та презентація результатів експерименту. 3. Практичні рекомендації за результатами експериментального дослідження.	4		4				[2, с.33-35]
	Самостійне опрацювання: Використання методів порівняння даних контрольної та експериментальної груп досліджуваних.	1					1	
Листопад	Заняття 6. Структура, вимоги до змісту й оформлення наукових публікацій та методика їх розроблення.	4		4				[2, с.36-39]

	1. Структура наукової статті та методика її написання. 2. Структура дисертаційної роботи, характеристика її складових та методика написання.						
	Самостійне опрацювання: Структура та змістовна характеристика тез доповідей на наукових конференціях з гуманітарних наук.	1					1
Грудень	Заняття 7. Статистичний аналіз даних наукового дослідження. 1. Методи первинної статистичної обробки результатів дослідження. 2. Методи вторинної статистичної обробки результатів дослідження.	2	2				[2, с.40-44]
	Самостійне опрацювання: Використання кластерного аналізу результатів наукового дослідження з морально-психологічного забезпечення.	1					1
Грудень	Заняття 8. Використання методів статистичного аналізу при проведенні психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень. 1. Приклади використання первинних статистик у психологічних, соціологічних і педагогічних дослідженнях. 2. Використання методів вторинної статистичної обробки результатів дослідження.	2		2			[3, с.22-25]
	Самостійне опрацювання: Оптимізація процедур аналізу первинних даних досліджень за допомогою використання автоматизованого психодіагностичного комплексу.	1					1
Грудень	Заняття 9. Практикум проведення експериментального дослідження з проблем морально-психологічного забезпечення СБД. 1. Алгоритм проведення експериментального дослідження. 2. Організація експериментального дослідження. 3. Структура, програма та методи експериментального дослідження.	4		4			[3, с.25-28]

	4. Статистичний аналіз експериментальних даних. 5. Інтерпретація та презентація результатів дослідження. 6. Розроблення практичних рекомендацій за результатами дослідження.							
	Самостійне опрацювання: Види теоретичних досліджень.	1					1	
	Заняття 10. Індивідуальна контрольна співбесіда за змістовим модулем 2.	3				2	1	
	Разом за змістовим модулем 2.	38	6	20		2	10	
	Блок змістових модулів 2: Особливості організації та проведення психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень та використання їх результатів у практиці морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності формувань НГУ.							
	Змістовий модуль 3: Психодіагностика у наукових дослідженнях з морально-психологічного забезпечення.							
Січень	Заняття 1. Завдання, професійно-етичні аспекти та методи психодіагностики. 1. Завдання психодіагностики та її місце у психологічних дослідженнях. 2. Професійно-етичні аспекти психодіагностики. 3. Методи психодіагностики та їх класифікація.	2	2					[3, с.36-41]
	Самостійне опрацювання: Історичні аспекти становлення психодіагностики як галузі сучасної психології.	1					1	
Січень	Заняття 2. Психодіагностика як спеціальна галузь наукової діяльності дослідника. 1. Вимоги до діяльності психодіагноста. 2. Основні вимоги до психодіагностичних методик, ситуацій психодіагностики,	2		2				

	інструкцій та поведінки психодіагноста.							
	Самостійне опрацювання: Обґрунтування валідності та надійності психодіагностичних методик.	1					1	
Січень	Заняття 3. Методика організації та проведення тестування. 1. Тести та тестування. 2. Поняття «методика тестування» та «тестова методика». 3. Методичні та організаційні особливості здійснення тестування у військовій частині НГУ.	2	2					[3, с.44-47]
	Самостійне опрацювання: Умови оптимальності організації та проведення тестування.	1					1	
Лютий	Заняття 4. Застосування тестових методик для вивчення психологічних феноменів особистості військовослужбовця. 1. Алгоритм реалізації дослідження психологічних феноменів особистості військовослужбовця. 2. Підбір психодіагностичного інструментарію. 3. Організація та проведення тестування. 4. Аналіз та презентація результатів тестування.	4		4				[3, с.48-52]
	Самостійне опрацювання: Розроблення рекомендацій військовослужбовцям за підсумками тестування.	2					2	

	Разом за змістовим модулем 3	15	4	6			5	
	Змістовий модуль 4: Психологічні дослідження та їх використання у практиці морально-психологічного забезпечення							
Лютий	Заняття 1. Особливості організації та проведення психологічних досліджень. 1. Предмет психологічних досліджень та приклади їх використання у практиці морально-психологічного забезпечення. 2. Підготовка та проведення психологічного дослідження. 3. Спрямованість практичних рекомендацій за результатами психологічного дослідження.	2	2					[3, с.48-52]
	Самостійне опрацювання: Методологічна основа психологічних досліджень.	1					1	
Березень	Заняття 2. Постановка завдання психологічного дослідження. 1. Встановлення наукової проблеми та актуальності теми дослідження. 2. Визначення об'єкта, предмета, мети, наукового завдання дослідження. 3. Конкретизація гіпотези, наукової новизни та практичної значимості дослідження. 4. Визначення структури та методів дослідження.	2		2				[2, с.41-53]
	Самостійне опрацювання: Обґрунтування актуальності психологічного дослідження.	1					1	
Березень	Заняття 3. Практикум проведення психологічного дослідження у повсякденних умовах та в умовах ООС. 1. Завдання та зміст теоретичної частини дослідження. 2. Алгоритм проведення емпіричної частини дослідження.	4		4				[14, с.1-12]

	3. Реалізація експериментальної частини дослідження. 4. Оцінка об'єктивності та обґрунтованості результатів дослідження. 5. Алгоритм проведення емпіричної частини дослідження в умовах ООС.							
	Індивідуальне науково-дослідне завдання «Дослідження психологічної готовності військовослужбовців військових частин НГУ до виконання СБЗ»	44					44	
	Разом за змістовим модулем 4	54	2	6			46	
	Змістовий модуль 5: Особливості організації та проведення соціологічних досліджень у практиці морально-психологічного забезпечення							
Квітень	Заняття 1. Специфіка соціологічних досліджень та організаційно-методичні аспекти їх проведення. 1. Предмет соціологічних досліджень та приклади їх використання у практиці морально-психологічного забезпечення. 2. Особливості методичного забезпечення соціологічного дослідження. 3. Спрямованість практичних рекомендацій за результатами соціологічних досліджень.	2	2					[14, с.1-12]
	Самостійне опрацювання: Використання соціологічних досліджень для оцінки соціально-психологічного клімату у військовому колективі.	1					1	
Квітень	Заняття 2. Методика та організація соціологічних досліджень у частинах НГУ. 1. Сутність та етапи соціологічного дослідження. 2. Методи соціологічного дослідження. 3. Методика проведення прикладного військово-соціологічного дослідження.	2		2				[2, с.41-45]

	4. Структура звіту про проведення військово-соціологічного дослідження.							
	Самостійне опрацювання: Зміст складових звіту про проведення військово-соціологічного дослідження.	1					1	
Квітень	Заняття 3. Розроблення засобів збору первинної дослідницької інформації при проведенні соціологічного дослідження. 1. Розроблення опитувальника для експертної оцінки рівня дисциплінованості військового колективу. 2. Розроблення анкети для виявлення проблем в організації та здійсненні навчально-виховного процесу слухачів магістратури.	2		2				[2, с.41-45]
	Самостійне опрацювання: Вимоги до розроблення анкет та опитувальників.	2					2	
	Разом за змістовим модулем 5	10	2	4			4	
	Змістовий модуль 6: Педагогічні дослідження та їх використання у практиці морально-психологічного забезпечення.							
травень	Заняття 1. Специфіка педагогічних досліджень та організаційно-методичні аспекти їх проведення. 1. Предмет педагогічних досліджень та приклади їх використання у практиці морально-психологічного забезпечення. 2. Особливості методичного забезпечення педагогічного дослідження. 3. Спрямованість практичних рекомендацій за результатами педагогічних досліджень.	2	2					[2, с.48-50]

	Самостійне опрацювання: Використання педагогічних досліджень для оцінювання успішності професійного самовдосконалення слухачів магістратури.	1					1	
травень	Заняття 2. Практикум проведення педагогічного дослідження. 1. Розроблення програми дослідження. 2. Теоретичне обґрунтування дослідження. 3. Підбір методів емпіричного дослідження та здійснення дослідницьких процедур. 4. Аналіз та інтерпретація результатів дослідження. 5. Розроблення практичних рекомендацій суб'єктам військово-соціального управління.	4		4				[2, с.43-51]
	Самостійне опрацювання: Підготовка до модульного контролю за БЗМ 2.	2					2	
	Разом за змістовим модулем 6	9	2	4			3	
	Залікове заняття. Підсумковий контроль.	2				2		
	Усього за дисципліну	150	22	48		6	74	

5. Самостійна робота.

1. Обґрунтування актуальності дослідження
2. Обґрунтованість і вірогідність результатів наукових досліджень.
3. Забезпечення достовірності та об'єктивності результатів наукових досліджень.
4. Критерії науковості дослідження
5. Варіанти формулювання наукової новизни.
6. Особливості виконання науково-дослідних робіт у НГУ.
7. Взаємодія з науковими організаціями при проведенні прикладних досліджень
8. Інформаційне забезпечення проведення прикладного наукового дослідження.
9. Технології наукового пошуку.
10. Використання методів порівняння даних контрольної та експериментальної груп досліджуваних.
11. Структура та змістовна характеристика тез доповідей на наукових конференціях з гуманітарних наук.
12. Використання кластерного аналізу результатів наукового дослідження з морально-психологічного забезпечення.
13. Оптимізація процедур аналізу первинних даних досліджень за допомогою використання автоматизованого психодіагностичного комплексу.
14. Види теоретичних досліджень.
15. Історичні аспекти становлення психодіагностики як галузі сучасної психології.
16. Обґрунтування валідності та надійності психодіагностичних методик.
17. Умови оптимальності організації та проведення тестування.
18. Розроблення рекомендацій військовослужбовцям за підсумками тестування.
19. Методологічна основа психологічних досліджень
20. Обґрунтування актуальності психологічного дослідження.
21. Використання соціологічних досліджень для оцінки соціально-психологічного клімату у військовому колективі.
22. Зміст складових звіту про проведення військово-соціологічного дослідження.
23. Вимоги до розроблення анкет та опитувальників.
24. Використання педагогічних досліджень для оцінювання успішності професійного самовдосконалення слухачів магістратури.

25. Індивідуальне науково-дослідне завдання «Дослідження психологічної готовності військовослужбовців військових частин НГУ до виконання СБЗ»

Рекомендована література

1. Шмаков О.М. Методологія і організація наукових досліджень (військові науки): навч. посіб. / О. М. Шмаков. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 146 с.
2. Методологія і організація наукових досліджень з морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії: навч. посіб. / І. Пасічник, О.М. Керницький, І.І. Ліпатов, М.І.Товма. – Х.: НАНГУ, 2019. – 58 с.
3. Основи проведення військово-соціологічних і соціально-психологічних досліджень у внутрішніх військах МВС України: навч. посіб. / І.І. Приходько, І.В. Воробйова, В.С. Молдавчук та ін. – Х. Акад.. ВВ МВС України, 2010. – 58 с.
4. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования: учеб. пособие / А.Я. Баскаков, Н.В. Туленков. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.
5. Основи роботи психолога внутрішніх військ МВС України: навч. посіб. / І.І. Ліпатов, І.І. Приходько, Ю.Б. Ірхін, В.І. Пасічник та ін. – Х.: Академія ВВ МВС України, 2008. – 207 с.
6. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку: підручник / І.І. Приходько, І.І. Ліпатов, Л.Ф. Шестопалова та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 336 с.
7. Немов Р. С. Психология: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений: В 3 кн. – 4-е изд. Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001.
8. Ашерев А.Т. Подготовка, экспертиза и защита диссертаций: учеб. пособие / А.Т. Ашерев. – Х.: УИПА, 2002. – 135 с.
9. Організація навчально-виховного процесу, методичної і наукової роботи у вищій військовій школі. Підручник. За редакцією В.І. Біжана. – Харків: ХВУ, 2001. – 410 с.
10. Ягупов В.В. Військова психологія. – К.: ТанDEM, 2004. – 656с.
11. Наказ МВС України № 749 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення опитування о/с НГУ з використанням поліграфа».
12. Наказ командувача Національної гвардії України № 196 від 31.03.2017 «Про затвердження інструкції з професійно-психологічного відбору та вивчення соціально-психологічного клімату у військових колективах, психологічних аспектів надзвичайних подій».
13. Наказ командувача Національної гвардії України № 555 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції з організації психологічного супроводу виконання службово-бойових завдань о/с НГУ».
14. Наказ командувача Національної гвардії України № 210-дск від 23.04.2018 «Про організацію морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії України в ООС».
15. Розпорядження заступника командувача НГУ по роботі з особовим складом № 27/22/1-8083 від 28 листопада 2016 року “Про затвердження

методичних рекомендації з професійно-психологічної підготовки та програма тренінгу створення команди”.

16. Наказ командувача Національної гвардії України № 101 від 17.02.2017 «Про затвердження Тимчасової програми психологічної реабілітації військовослужбовців НГУ в системі медичної реабілітації на базі медичного центру «Нові Санжари» НГУ».

17. Директива командувача Національної гвардії України № 15 від 26 червня 2017 р «Про вдосконалення організації роботи з особовим складом у Національній гвардії України».

18. Методологія і організація наукових досліджень з морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії: навч. посіб. /І. Пасічник, О.М. Керницький, І.І. Ліпатов, М.І. Товма. – Х.: НАНГУ, 2019. – 58 с.

19. Морально-психологічне забезпечення дій формувань НГУ: навч. посіб. / Ліпатов І.І., Пасічник В.І., Товма М.І., Ліпатова С.Л. –Х., НАНГУ, 2017. – 173с.

6. Політика курсу та оцінювання.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо слухач відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється на практичних заняттях та семінарах шляхом оцінювання усних виступів слухачів або їх письмового опитування. На практичних заняттях оцінюються якість та повнота відпрацювання навчально-наукових завдань, графічних і текстових документів, а також усні та комп'ютерні презентації за кожним завданням в межах змістових модулів. На семінарських заняттях оцінюється ступінь засвоєння теоретичного матеріалу шляхом заслуховування підготовленої доповіді та/або розгорнутої відповіді на питання, що заздалегідь запропоновані викладачем для обговорення.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ (ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ)

Знання слухачів оцінюються за національною (чотирибальною - "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") шкалою, шкалою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) і за 100 бальною шкалою академії.

На заліку оцінка виводиться за окремими оцінками за відповіді на запитання білета.

При двох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (А), якщо обидві оцінки «відмінно» (А).

«Добре» (В), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (А), а друга «добре» (В);
- обидві оцінки «добре» (В).

«Добре» (С), якщо:

- одна оцінка «відмінно» (А), а друга «добре» (С) або «задовільно» (D або E);

- обидві оцінки «добре» (В або С).

«Задовільно» (D), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (D);
- одна оцінка «добре» (В або С), а друга - «задовільно» (D або E).

«Задовільно» (E), якщо:

- обидві оцінки «задовільно» (E).

«Незадовільно» (F або FX), якщо одна з окремих оцінок «незадовільно» (F або FX).

При трьох і чотирьох окремих оцінках виводиться:

«Відмінно» (А), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «добре» (В або С), а решта — «відмінно» (А);

«Добре» (В), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (D);

«Добре» (С), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «задовільно» (E);

«Задовільно» (D), якщо в окремих оцінках не більш двох оцінок «задовільно» (E);

«Задовільно» (С), якщо в окремих оцінках не більш однієї оцінки «незадовільно» (F або FX);

«Незадовільно» (F або FX), якщо в окремих оцінках більше однієї оцінки «незадовільно» (F або FX).

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Загальні критерії оцінювання знань та їх відповідність шкалам оцінювання наведені у таблиці 2:

Таблиця 2

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
----------------------	-------------------------------	--------------------------	---------------------

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
A "Відмінно"	Відмінно	90-100	Слухач виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B "Дуже добре"	Добре	82-89	Слухач виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
C "Добре"		75-81	Слухач виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
D "Задовільно "	Задовільно	66-74	Слухач виявив знання навчального матеріалу дисципліни у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60-65	Слухач виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; припустив помилки у відповідях на запитання

За шкалою ECTS	За національн ою шкалою	За шкалою академії	Критерії оцінювання
			при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35-59	Слухач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F "Незадовільно"		1-34	Слухач не мав знань зі значної частини матеріалу; допускав принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

8. Рекомендована література.

1. Шмаков О.М. Методологія і організація наукових досліджень (військові науки): навч. посіб. / О. М. Шмаков. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 146 с.
2. Методологія і організація наукових досліджень з морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії: навч. посіб. / І. Пасічник, О.М. Керницький, І.І. Ліпатов, М.І.Товма. – Х.: НАНГУ, 2019. – 58 с.
3. Основи проведення військово-соціологічних і соціально-психологічних досліджень у внутрішніх військах МВС України: навч. посіб. / І.І. Приходько, І.В. Воробйова, В.С. Молдавчук та ін. – Х. Акад.. ВВ МВС України, 2010. – 58 с.
4. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования: учеб. пособие / А.Я. Баскаков, Н.В. Туленков. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.
5. Основи роботи психолога внутрішніх військ МВС України: навч. посіб. / І.І. Ліпатов, І.І. Приходько, Ю.Б. Ірхін, В.І. Пасічник та ін. – Х.: Академія ВВ МВС України, 2008. – 207 с.
6. Прикладна психологія службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку: підручник / І.І. Приходько, І.І. Ліпатов, Л.Ф. Шестопалова та ін. – Х.: Акад. ВВ МВС України, 2011. – 336 с.
7. Немов Р. С. Психология: Учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений: В 3 кн. – 4-е изд. Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001.
8. Ашерев А.Т. Подготовка, экспертиза и защита диссертаций: учеб. пособие / А.Т. Ашерев. – Х.: УИПА, 2002. – 135 с.
9. Організація навчально-виховного процесу, методичної і наукової роботи у вищій військовій школі. Підручник. За редакцією В.І. Біжана. – Харків: ХВУ, 2001. – 410 с.
10. Ягупов В.В. Військова психологія. – К.: Тандем, 2004. – 656с.

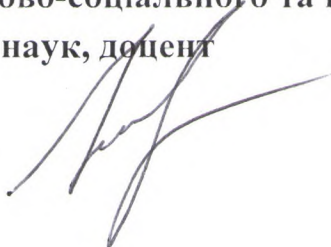
11. Наказ МВС України № 749 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції про порядок організації та проведення опитування о/с НГУ з використанням поліграфа».
12. Наказ командувача Національної гвардії України № 196 від 31.03.2017 «Про затвердження інструкції з професійно-психологічного відбору та вивчення соціально-психологічного клімату у військових колективах, психологічних аспектів надзвичайних подій».
13. Наказ командувача Національної гвардії України № 555 від 01.09.2017 «Про затвердження Інструкції з організації психологічного супроводу виконання службово-бойових завдань о/с НГУ».
14. Наказ командувача Національної гвардії України № 210-дск від 23.04.2018 «Про організацію морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії України в ООС».
15. Розпорядження заступника командувача НГУ по роботі з особовим складом № 27/22/1-8083 від 28 листопада 2016 року «Про затвердження методичних рекомендацій з професійно-психологічної підготовки та програма тренінгу створення команди».
16. Наказ командувача Національної гвардії України № 101 від 17.02.2017 «Про затвердження Тимчасової програми психологічної реабілітації військовослужбовців НГУ в системі медичної реабілітації на базі медичного центру «Нові Санжари» НГУ».
17. Директива командувача Національної гвардії України № 15 від 26 червня 2017 р «Про вдосконалення організації роботи з особовим складом у Національній гвардії України».
18. Методологія і організація наукових досліджень з морально-психологічного забезпечення у Національній гвардії: навч. посіб. /І. Пасічник, О.М. Керницький, І.І. Ліпатов, М.І. Товма. – Х.: НАНГУ, 2019. – 58 с.
19. Морально-психологічне забезпечення дій формувань НГУ: навч. посіб. / Ліпатов І.І., Пасічник В.І., Товма М.І., Ліпатова С.Л. –Х., НАНГУ, 2017. – 173с.

9. Питання до підсумкового контролю.

1. Характеристика і типологія наукових досліджень.
2. Поняття «методологія наукового дослідження» та «методологічна основа наукових досліджень».
3. Поняття «метод наукового дослідження» та типологія методів наукового дослідження .
4. Сутність постановки завдання наукового дослідження з морально-психологічного забезпечення.
5. Сутність поняття «організація наукових досліджень».

6. Види і форми наукової та науково-технічної діяльності у Національній гвардії України.
7. Сутність організації прикладного наукового дослідження у військовій частині НГУ.
8. Поняття «методика» та «методичні основи» проведення наукових досліджень.
9. Орієнтовна методика проведення психологічних, соціологічних і педагогічних досліджень.
10. Методи статистичного аналізу даних наукового дослідження.
11. Методика підготовки і проведення експериментального дослідження, аналізу та інтерпретації його результатів.
12. Завдання, професійно-етичні аспекти та методи психодіагностики, її місце в психологічних дослідженнях.
13. Вимоги до діяльності психодіагноста та до психодіагностичних методик і ситуацій психодіагностики.
14. Методика організації та проведення тестування, методичні та організаційні особливості здійснення тестування у військовій частині НГУ.
15. Особливості організації та проведення психологічних досліджень.
16. Специфіка педагогічних досліджень та організаційно-методичні аспекти їх проведення.
17. Методика та організація соціологічних досліджень у частинах НГУ.

**Доцент кафедри військово-соціального та психологічного забезпечення
кандидат педагогічних наук, доцент**

Олександр КЕРНИЦЬКИЙ